

Szeged élelmezésére szövetkezetet alakítanak a gazdák.

A Szegedi Gazdasági Egyesület közgyűlése.

(Saját tudósítónktól.) Szombaton délelőtti 10 órakor tartotta a Szegedi Gazdasági Egyesület 36-ik rendes évi közgyűlését. A közgyűlésen Bokor Pál elnökölt, az ügyeket dr. Gerle Imre titkár adta elő. A közgyűlésen a gazdák nagy tömege jelent meg.

Bokor Pál elnök megnyitó beszédében részletesen vázolta Szeged mezőgazdaságának háborus viszonyait és lelkes szavakkal buzdította az itthon levő gazdákat, hogy a haza s polgártársaink érdekében közérdekű tevékenységet fejtsenek ki. Ezután dr. Gerle terjesztette elő az egyesület évi jelentését. E szerint 1915. évben tartott az egyesület egy rendes, egy alosztály közgyűlést, hat választmányi és 14 bizottsági ülést. Az egyesület iktatóhivatalába közhatóságoktól 27. magánecsoktól 2272 új darab érkezett, amelyekből 2000 elintézték.

Részletesen vázolta az évi jelentés az egyesület nagyszabású tevékenységét a *mi-veletlen földek bevetése, az aratások és cséplések zavartalan lefolyása körül.* A rekvirálások az 1915. évben kiméretlenül s nem megfelelő szakértelemmel történtek, úgy, hogy az egyesület kénytelen volt panaszszal fordulni a kormányhatóságokhoz és a felebbezések nagy tömegét beadni. Ezt a jövő évben elkerülendő az egyesület kerületenként szakelőadásokat tartott, amelyekben a gazdákat kitanította, miként védekezzenek a jogtalan rekvirálások ellen. A rekvirálások folytán Szegeden nem volt a szarvasmarháknak, lovaknak, sertéseknek abrakjuk, ami a fuvarok hallatlan áremeelkedését és a husarak folytonos emelkedését okozta. Az egyesület ez évben is osztott ki ingyenes fajmagvakat a gazdák között. Az egyesület tagjai minden egyes hadikölcsön jegyzésénél egy milliónál többet jeveztek. Az egyesület díjmentesen látta el a hadifoglyokkal való levelezéseket és a katonáskodó gazdák minden ügyes-bajos dolgában el-

járt. A felsőmagyarországi elpusztult falvak újjáépítésénél 8 ház felépítését vállalta magára. Titkárát kiküldte Svédországba, ahonnan a gazdák részére öt vaggon rézgálicot importált. A szegedi dohánybevéltő hivatalnál mint gazdasági szakértő működött közre s a bevéltások oly méltányosan történtek, hogy egy panasz sem merült fel. Az idén először vállalkoztak a szegedi gazdák dohánytermelésre. Az egyesület a katonaság közmegelegedésére szállított a helyőrségi csapatoknak szénát és szalmát. A megfogyatkozott munkaerő pótlására a gazdáknak rabmunkásokat és fogolymunkásokat szerzett. Résztvett az összes gazdatársadalmi mozgalmakban és minden fontosabb ügyben memorandumot intézett a kormányhatóságokhoz.

Az évi jelentést a közgyűlés egyhangú helyesléssel vette tudomásul.

Ezután a titkár az egyesület zárszámadását terjesztette elő, mely szerint az egyesület 1915-ben 102,568 kor. 39 fillér bevétellel és 101,969 kor. 65 fillér kiadással működött. Vagyonleltára szerint most 37,084 kor. 93 fillér vagyona van. A zárszámadást a közgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Az előterjesztett jövő évi munkaprogramm legfontosabb pontja volt az, hogy az egyesület Szeged városnak *szir. szalonna és disznóhussal való ellátása végett egy szövetkezetet alakít, mely az egyes gazdaságokban ezer disznót hízal* és decembertől kezdődőleg naponként 5-10 hízott sertést fog tudni a közélmezésbe adni a város által meghatározott áron. E szövetkezet előfunktálatait dr. Gerle Imre elnökle alatt egy gazdabizottság eszközli. Gondoskodni kíván továbbá az egyesület a földmívelésügyi kormány utján a jószágok 1916. évben abrakkal való ellátásáról.

Ugy a költségelőirányzatot, mint a munkaprogrammot a közgyűlés *helyesléssel fogadta el.*

Ezután közfelkiáltással megválasztották az egyesület elnökévé Bokor Pált, alelnökévé Reök Ivánt s titkos szavazás utján harminc igazgató választmányi tagot választottak.

Beszélgessünk.

A fahonvéd: Még mindig itthon van, jó uram? Azt hittem, hogy már valahol megszere, az idegenben jár.

En: Itthon tart a szívem és az érzésem, hogy mégis csak okosabb itthon jól élni, mint súlyos, nehéz pénzekért koplalni az idegenben.

A fahonvéd: No az már igaz. Honnan van mégis, hogy annyian utaztak el az idén is nyaralni?

En: Ez is divat, mint a kurta szoknya, meg a magasszárú cipellő. Sokan betegek lennének, ha el nem utazhatnának. Hogy miért? Egyszerűen csak azért, mert a nyárral együtt jár a fürdőzés, mint pappal a szentség.

A fahonvéd: Én szentségtörésnek tartom most a flancot, meg az ok nélküli költekezést.

En: Okkal is történhet a költekezés. És leginkább okkal is történik. Az emberek úgy gondolkoznak: új tájak, új virányok, új emberek, új szerelmek. És sietve loholnak új tájak és új szerelmek felé. Mondják, hogy most, amikor a frontokon innen szükiben vagyunk az épkézláb embereknek, a fürdőhelyeken még azoknak a férfiaknak is értékük van, akikbe csak hálmi jár a lélek. És a nők úgy virágozzák, ajnározzák és árasztják el szerelmes levelekkel őket, mint ahogy boldog időkben az agg primadonnákat volt szokás.

A fahonvéd: A szokásnak csak mindig rabja marad az ember.

En: A rossznak inkább, mint a jónak.

A fahonvéd: Javító akadémiát kellene tán felállítani.

En: Erre is sor kerül még, hiszen most az akadémiák felállítása van napirenden. Volt Zóna-akadémiánk, van kenderakadémiánk és lesz Balkán-akadémiánk.

A fahonvéd: Lesz, ha lesz és ha lesz, azt elsősorban is *Donavell* Jánosnak köszönhetik, akinek az agyában fogant meg a Balkán-akadémia felállításának a gondolata. A megvetést ő kezdte és az aratást mégis mások

Mari.

Írta: Dániel Lengyel Laura.

... Most Mád György beszélt: — Vagy husz esztendeje már lehet a dolognak. Zoltay Feri meg én, együtt laktunk egy kis hónapos szobában, a Ferencvárosban. Csinos, takaros, kis szoba volt, bár a konyhán keresztül volt a bejárás, de ez, abban az időben, semmiképpen sem zseűrozott bennünket. Nagyon jól emlékszem most is a vasárnapi káposztaszagra, a srófnélküli függőlámpára, mely tulajdonképpen csak szobadisz volt s a jobbfal mellett álló széles díványra, melyen néha együtt heverésztünk Ferivel. És mialatt hétkrajáró dohányból gyurtuk a cigarettákat, arról beszéltünk, hogy miként fogunk berendezkedni, ha megjön az a husz millió, melyet állhatatos kitarással és makaos, törhetetlen hittel minden nap vártunk.

Már három napig laktunk szobánkban, mikor egyszer a konyhán keresztülmenve, véletlenül megpillantottuk Mari kisasszonyt. Mari kisasszony egy hosszú vasalódeszka előtt állt és a tüzes vasat egy fehér szoknyán huzogatta, simogatta. A bevizezett vaszon sistergett a tüzes vas alatt, Mari pedig hirtelen felénk fordította a fejét. Jóságos, barátságos mosollyal üdvözölt bennünket, mi pedig lekaptuk a kalapunkat és mind a ketten mélyen elpirultunk.

Nem vagyok olyan ostoba, hogy megpróbáljam leírni Mari szépségét. Lehet, hogy nem is volt szép, mit tudom én? Zoltay Feri sem tudná, ha megkérdeznék tőle. Elég az,

hogy ő volt az első tisztességes fiatal nő, ki utunkba akadt.

Mégis, csinos kis szőke fejt és édes mosolygását nem hagyhatom szó nélkül. A termete, azt hiszem, kissé tulságosan gömbölyű volt, de ezt a bírálatot csak most találtam ki, akkor? ... Hiszen mondtam már, hogy ő volt az első fiatal leány, aki utunkba került.

Az ismerkedés ezekben a körökben nem olyan szertartásos, mint tessenem a spanyol udvarnál. Mari ránk mosolygott s ezzel rendben volt a dolog. Ne tessék semmi rosszat gondolni. Tóth Mari tisztességes, becsületes volt, de ez a mosolygás éppen úgy kidúkált a szobauraknak, mint a srófnélküli függőlámpa, meg a széles dívány. Meg aztán lehet, hogy tetszettünk is neki, felismerte bennünk a jó fiukat.

E naptól kezdve esteinket mindig a Tóthné szobájában töltöttük. Itt aztán megtudtuk, hogy Mari kisasszony a Svarecz és Gutmann cég női divatterméiben dolgozik. Nem ismertük ugyan e derék cég vezetőit, de határozott respektussal viseltettünk a fiatal Svarecz iránt, aki szigorúsága mellett is igazságos és méltányos ember, ellenben szívünk teljes erejével gyűlöltük az agg Gutmann, ezt a vén gazembert, ki egyszer, — mint Tóthné elbeszélte, — a sötét folyosón megesipte a Mari kisasszony állát.

Mari esti hat órától kezdve és vasárnaponként szabad volt. Ez idő alatt mi mindent elköveztünk szórakoztatására. Bevalom, ebben Zoltay ügyesebb volt. Akkoriban valami rendőri riportterrel kötött barátságot, ki gyakran elkérte számára az újság jegyét. Természetesen Mari becsátottuk a földszint-

re, mi meg a karzati állóhelyről lestük, hogy mulat a mi kis szőke barátnőnk.

Tóthné ugyanis nem jött velünk. A derék asszonyt kilenc óra után leküzdhetetlen álmoság fogta el és még egy orszagos veszedelem sem bírta volna ébren tartani. Leányát mi gardiroztuk. Mondhatom, soha semmiféle hercegkisasszonnyal nem bántak volna nagyobb tisztelettel, mint ahogy mi bántunk Tóth Marival. Inkább megfojtottuk volna magunkat és egymást, minthogy egy illetlen szóval is megbotránkóztassuk a leányt. Pedig ebben az időben huszéves, léha jogászgyerekek voltunk.

Ha a mai szemmel visszagondolok a dologra, úgy látom, hogy nem a leány, hanem saját lelkünk tartott vissza minden ilyes dologtól. Ez a szőke, nevető kis leány volt a mi szemünkben a nő. Egész multunk egypár piszkos és visszataszító emlék volt. S most, hogy egy tiszta leánnyal hozott össze sorunk, egyszeribe oltárt állítottunk tiszteletere, glóriát fontunk feje köré és elhalmoztuk azzal az imádattal, melyet minden jóra való férfi ott rejteget szívében az asszony iránt. Nagyon jól emlékszem, mint jöttünk háza egy-egy ilyen színházi, vagy koncerteste után. Mari közrefogtuk és úgy magyaráztunk neki a szindarab vagy zene szépségeit. Mari nevetett, lehet, hogy a mi saját külön esztétikánkon, de lehet, hogy csak a csillagos égnek, a derült, enyhe éjszakának és az ő tizenhétéves ifjúságának örült.

A vasárnapi kirándulásokat azonban én rendeztem. S Mari ilyenkor talán még boldogabb volt, mint a színházban. Városi leányok szünte mámorosak, ha szabad levegő-